

Euroopa Parlamenti külastas Tšetšeeni parlamendi täievoliline esindaja Akhyad Idigov

15. novembril külastas Euroopa Parlamenti Itškeeria Tšetšeeni Vabariigi parlamendi täievoliline esindaja ja väliskomisjoni esimees Akhyad Idigov. 2002. aastani parlamendi aseesimehe ametis olnud Idigov (1993-1997 parlamendi esimees) elab käesoleval ajal Pariisis. Tunne Kelami eestvõttel saadi võimalus Idigovi esinemiseks Balti-Euroopa toetusgrupi koosolekul, kus viimane andis ülevaate hetkeolukorrast Tšetšeenias ning tuhandete tšetšeeni pagulaste olukorrast Euroopas.

Idigovi Strasbourgis visiidi põhieesmärgiks oli europarlamendi ees järgmisel päeval kodanikeorganisatsioonide poolt korraldatav rahumeelne protestimiiting, et juhtida Euroopa tähelepanu nii pagulaste kui kogu tšetšeeni rahva õiguste kaitsmisele.



Vasakult: Akhyad Idigov, Ari Vatanen, Tunne Kelam, Vytautas Landsbergis.

Tunne Kelami ettepanekule kutsuda Idigov Euroopa Parlamendi Venemaa delegatsiooni korralisele koosolekule, reageeris delegatsiooni sekretariaat kahjuks keeldumisega. Peamiseks põhjuseks võis olla asjaolu, et koosoleku külalisesinejaks oli kutsutud Vene Föderatsiooni suursaadik EL juures Vladimir Tšizov, kes demonstreeris ootuspäraselt vene diplomaatia arrogantset kõrgtaset. (*delegatsiooni kohtumisest loe järgmisest artiklist*).

Parlamendi ees korraldatud protestimiiting kulges rahumeelselt. Tšetšeenidele lisaks oli meeleavaldajate hulgas ka kohalikke prantslasi, üliõpilasi. Kokku ehk veidi üle sajakonna inimese. Parlamendisaadikutest kõnelesid miitingul Christopher Beazley, Tunne Kelam, Vytautas Landsbergis ja Ari Vatanen.

EP Venemaa delegatsiooni kohtumine Vene Föderatsiooni suursaadiku Vladimir Tšizoviga

16. novembril toimunud kohtumisel juhtis Tunne Kelam peamiselt energiapoliitikat kõnelenud Vene saadiku tähelepanu sellele, et nüüdisaegne riikidevaheline vastastikune sõltuvus ei puuduta üksnes energiapoliitikat, vaid ka inimõiguste tagamist. Kelam tõi näiteks aastaid kestnud olukorra Tšetšeenias, kus pole tagatud kõige põhilisemad õigused elule, vabadusele ja kodupuutumatu-

sele, kus sadu inimesi on kodust vägivaldselt ära viidud ja nad on siiani kadunud. Kelam meenutas suve alguses Euroopa Parlamendis valdava hääleteenamusega vastu võetud Malmströmi raportit olukorrast Venemaal, mis tõstis esile nii Tšetšeenia küsimuse kui arvukaid probleeme mitmes muus valdkonnas. "Milline on olnud Vene valitsuse reaktsioon ja kuidas hindate ise kõnealust raportit?" küsis Kelam.

Kümmekonnale delegatsiooni liikmete poolt esitatud küsimusele vastanud endine Venemaa asevälisminister Tšizov sõnas, et hindab muret olukorra pärast Põhja-Kaukaasias, kuid soovis jääda eriarvamusele mitmes küsimuses. Tema sõnul on demokraatia lõplikuks tõendiks valimised. Suursaadik kritiseeris Euroopa Parlamenti ja Euroopa Nõukogu otsust hoiduda saatmast oma esindajaid Tšetšeeni valimisi vaatlema ning heitis parlamendile ette selle infoallikate valikut: "Kahetsusväärset on EP infoallikad sageli õige hämarad - teatavad kodanikuühendused. Miks ei aruta te olukorda minu riigi esindusega?" Suursaadiku sõnul pole demokraatia jaoks olemas universaalseid mudeleid. "Võtame Prantsusmaa, Usbekistani, Iraagi või Balti riigid. Kui esitatakse küsimusi inimõiguste kohta Põhja-Kaukaasias või Mari El vabariigis - miks te kutsute esinema inimesi, keda Venemaal ei tunta, kes ei esinda kedagi? Peatselt võib Tšetšeeniat esindada aga sealse parlamendi uus spiiker."

Venemaa peab võimaldama Jukose omanikele õiglase kohtumõistmise

30. novembril Brüsselis toimunud Euroopa Parlamendi lühiajalise järgul peetud kõnes juhtis Tunne Kelam Euroopa Komisjoni ja EL Nõukogu tähelepanu Venemaa naftakompanii juhtide Hodorkovski ja Lebedevi ebaõiglasele süüdimõistmisele ning ebainimlikele kinnipidamistingimustele.

Kelam tugines oma kõnes hiljuti saadud informatsioonile kurikuulsale Jukose kohtuprotsessi võtmeisikute Mihhail Hodorkovski ja Platon Lebedevi olukorrast. Ta viitas ka maikuu kohtuprotsessi järginud saksa kolleegi Milan Horaceki tõdemusele, et protsess ei järginud reegleid, mis võiksid tagada õiglase kohtumõistmise.

Tunne Kelami sõnul on mõlemad nimetatud isikud saadetud karistust kandma tuhandete kilomeetrite kaugusele nende kodudest - Siberi uraanikaevandustesse ja polaarjoone taha Vorkutasse. See on vastuolus isegi Venemaa oma regulatsioonidega, mille kohaselt kodanikud peaksid karistust kandma kodukohale kõige lähemal asuvas kinnipidamiskohas. "Palun nii Euroopa Komisjonil kui ka Nõukogul veenda Venemaa ametivõime üldmainitud isikutele uue ja õiglase kohtuprotsessi korraldamise vajaduses. Venemaa peab alles tõestama, et jagab meiega euroopalikke väärtusi," sõnas Kelam.

Istungile eelnenud nädalal saatsid üle 30 Euroopa Parlamendi saadiku kirja Platon Lebedevile, milles väljendasid lootust, et nii tema kui Hodorkovski saavad võimaluse uueks õiglaseks kohtuprotsessiks ning tingimused nende kinnipidamiskohtades normaliseeritakse. 29. novembril tähistas Lebedev oma 49. sünnipäeva eraldatuna lastest ja lastelastest tingimustes, mis ei vasta tema tervislikule olukorrale.



Nii novembri kui detsembri plenaaristungite ajal kohtus grupp parlamendisaadikuid Milan Horaceki juhtimisel Hodorkovskit ja Lebedevi kaitsvate inimõigustele spetsialiseerunud advokaatidega. Detsembrikuisel koosolekul osalenud saadikud toetasid mõtet korraldada europarlamenti poolt ametlik visiit Venemaale vangide asukohta.



Fotol vasakult: Lebedevi ja Hodorkovski advokaadid Jevgeni Baru ja Karinna Moskalenko, Vytautas Landsbergis, Tunne Kelam, Milan Horacek.

Euroopa Komisjon peab teostama uuringu Vene-Saksa gaasijuhtme mõjudest Läänemere keskkonnale

13. detsembril toimunud nõupidamisel otsustasid Euroopa Parlamendi Balti Euroopa intergruppi kuuluvad Läänemerd ümbritsevate riikide rahvaesindajad saata ametliku ettepaneku Euroopa Komisjonile teostamiseks uuring Vene-Saksa kavandatava gaasijuhtme mõjudest Läänemere keskkonnale.

Saksamaad esindav Europarlamendi liige, Euroopa Rahvapartei fraktsiooni (ERP-ED) kuuluv Michael Gahler andis informatsiooni Saksa uue valitsuse võimalikust idapoliitikast ning valmisolekust konsulteerida gaasijuhtme küsimuses teiste asjast huvitatud riikidega. Ta kinnitas, et Saksamaa kavatses positiivselt suhtuda Soome tuleva aasta eesistumisse ning anda suurem panus Põhja-dimensiooni rakendamisel kõigi selle piirkonna riikide huvides.

Tunne Kelam tervitas Angela Merkeli otsust luua gaasijuhtme probleemidega seoses Saksa-Poola töögrupp. Ta pidas vajalikuks laiendada seda kolmepoolseks töögrupiks Venemaa osavõtul ning luua Läänemere ümber asuvate riikide poliitiliste konsultatsioonide mehhanism. Kelami sõnul on uute liikmesriikide jaoks kõige teravamaks küsimuseks nende välistamine Vene-Saksa gaasijuhtme kavandamise protsessist. "Vajame regulaarseid poliitilisi ja keskkonna alaseid konsultatsioone kõigi tulevast gaasitrassi ümbritsevate riikide osavõtul," sõnas Kelam.

Mitu rahvasaadikut kõneles vajadusest saavutada olukord, kus Norra ja Vene gaas võiksid teineteisega vabalt konkureerida. Tunne Kelami arvates peaks nii ägedat poleemikat tekitanud merealuse gaasijuhtme projekt suunama tähelepanu positiivsele alternatiivile. Selleks on Läänemere ümber asuvate maade ühise energiaringi loomine, mis paraku on takerdunud.

Koosolekust osa võtnud eesti saadik Toomas Hendrik Ilves tundis huvi kas ja millisel määral on gaasijuhtme ehitamisel kavas kasutada Euroopa Liidu rahasid.

Euroopa Rahvapartei fraktsiooni saadikud ei nõustu uute liikmesriikide toetuste vähendamisega

7. detsembril avaldasid Euroopa Parlamendi suurimasse fraktsiooni kuuluvad uute liikmesriikide saadikud pressikonverentsil oma seisukohad seoses EL eesistuja Ühendkuningriigi ettepanekuga vähendada uute liikmesriikide toetusi EL eelarveraamistikus. EPP-ED fraktsiooni aseesimehe, ungarlase József Szajeri eestvõttel edastatud sõnum oli üksmeelne: Briti ettepanek vaesematele kavandatust vähem raha anda on täiesti vastuvõetamatu.

Tunne Kelami sõnul väljendab pressikonverentsil öeldu ühtsust mitte üksnes uute liikmesriikide vahel, vaid kajastab Euroopa Parlamendi suurima saadikurühma seisukohta. Euroopa Parlament võttis oma seisukoha finantsperspektiivi suhtes valdava enamusega vastu juba 2005. aasta juunis (nn Böge raport).

Briti ettepanekuga nõustumine tähendaks hetke ebavõrdsuse jäädvustamist vanade ja uute liikmesriikide vahel järgnevatks seitsmeks aastaks. "Kas nõustume olema jätkuvalt teisejärgulised liikmed või jagame eelarvekärped õiglaselt, tehes neid nii Suurbritannia tagasimaksete kui ka Prantsuse põllumajandustoetuste arvel?" küsis Kelam. Tema sõnul on tähtis, et Europarlament tunnetab kodanike esinduskoguna oma rolli ja vastust. Lõplik sõna eelarve vastuvõtmisel kuulub nii või teisiti Euroopa rahvasaadikutele.

EP liikmed märkisid, et Euroopa Liidu praeguse eesistujamaa käitumine on küüniline ja lähtub omaenda majandushuvidest. Eesistuja ettepanek eemaldab Euroopat solidaarsusest ja ühtekuuluvuspoliitika eesmärkidest. Paljudest toetustest loobumine aeglustaks ühtse Euroopa kujundamist, sest uued liikmesriigid kasutavad toetusi eelkõige just Euroopa koostööd edendavateks projektideks.

Tunne Kelam liitus Euroopa väikeettevõtlust edendava ühinguga

Tunne Kelam astus Euroopa Parlamendi väikese- ja keskmise ettevõtluse (VKE) ringi liikmeks. Sellesse Euroopa Rahvapartei - Euroopa Demokraatide fraktsiooni alalise üksusesse kuulub veidi üle poolesaja rahvasaadiku. Ühiselt aidatakse kaasa fraktsiooni seisukohtade kujunemisele, seega toimib ühing Euroopa Liidu õigusloome kujundajate ja väikeettevõtjate vahendusülina. VKE ringi peamine koostööpartner on SME Union ehk Euroopa Rahvapartei VKE Liit (www.sme-union.org), mis ühendab ettevõtlust edendavaid Euroopa poliitilisi organisatsioone.

SME Union esindab väikeste ja keskmiste ettevõtjate huvisid suhetes EL poliitiliste institutsioonidega ning esitab ettepanekuid Euroopa ettevõtluskeskkonna parandamiseks. See on eriti oluline praegu, mil Euroopa konkurentsivõime tõstmine on seatud liidu prioriteediks. Euroopa Parlamendi VKE ring tagab parimate lahenduste jõudmise parlamendi aruteludesse. Seega on Isamaaliidul nüüdsest väljund väikeettevõtluse huvide kaitsmisel nii SME Unioni liikmena kui Tunne Kelami kui VKE ringi liikme kaudu Euroopa Parlamendi suurimas saadikurühmas.

Tunne Kelami büroo juhataja Kadri Kopli

Telefon: +32 228 47 279 Faks: +32 228 49 279

e-mail: tkelam-assistant@europarl.eu.int

"Isamaaliit Euroopa Parlamendis" toimetaja Berit Teeäär

Euroopa Parlamendi ERP-ED fraktsiooni pressiteenistus

Telefon:+32 2 284 1483 Faks: +32 2 284 4910 bteeaar@europarl.eu.int

KONTAKT

